Enfocament comunitari per a la salut relacional primerenca

written by Teresa Vázquez | 6 d'April de 2024

Tornem per a explicar-vos un altre dels **seminaris web** de *Education Now* de *Harvard Graduate School of Education*. Hui parlem d'un concepte fonamental del desenvolupament humà: la **salut relacional primerenca** (*early relational health*). Ja hem esmentat este concepte en un **article anterior**. Salut relacional primerenca és un terme prou recent, dels últims cinc anys. Coincidix bastant amb el que coneixíem com a salut mental infantil o el conegut "***serve and return***" quan, en ocasions anteriors, ens referíem a la **construcció del cervell**.

Quan treballem amb xiquets i xiquetes és molt important que cuidem i ens preocupem pel benestar de les persones quan estan en relació amb unes altres. El benestar inclou salut física, mental i comportamental, i també la capacitat d'aprendre i créixer a qualsevol edat en qualsevol context. La clau està en **passar d'una perspectiva individual del desenvolupament de l'infant a una perspectiva relacional**, en relació amb totes les persones amb les quals interactua, és a dir, amb un enfocament comunitari i una visió ecològica com és la proposta de la *American Academy of Pediatrics* en 2021. Les relacions haurien de ser segures, estables i de cura, en famílies i comunitats on es

preocupen per eixa seguretat, estabilitat i cura. Podria dir-se que cal cuidar cadascuna de les capes que envolten cada relació. Per tant, cal posar especial èmfasi a formar i **cuidar als qui cuiden**.

Hui dia s'està demostrant la necessitat i importància de formar a les persones que cuiden dels xiquets i xiquetes **de 0 a 3 anys**. Les famílies confien en les persones que cuiden dels seus fills i filles perquè els aporten estabilitat, seguretat i cura, perquè cresquen amb salut i confiança. Per tant, és necessari formar tant a les persones que treballen cuidant com a les pròpies famílies, per a saber com criar-los i educar-los. Algunes famílies a vegades confien més en els cuidadors i cuidadores que en les i els pediatres perquè, a pesar que tinguen molt coneixement sobre la salut, qui realment coneix als seus fills i filles són els qui passen més temps amb ells i elles. Per això acudixen als educadors i educadores per a demanar consell i suport.

Moltes vegades, el primer que diem quan parlem del desenvolupament del bebé és que cal jugar amb ella o ell, llegir-li, cantar-li cançons… però a més cal canviar-li el bolquer, donar-li menjar, cuidar-lo, dormir-lo, etc. Durant anys s'ha parlat de cuidar referint-se a "tasques mecàniques", quan realment **donar resposta a les necessitats és un acte d'amor i atenció, és un moment de connexió**. Aleshores, cuidar inclou alimentar, canviar el bolquer, però també escoltar i parar atenció a cada moment de necessitat. En la nostra societat hem devaluat la cura. A vegades esperem que les famílies i les cuidadores ho facen en soledat. I no ens hem adonat que també necessiten cura les persones adultes. En "***All our Kin***" han creat comunitats perquè les cuidadores i educadors es cuiden entre elles i ells, perquè es donen suport i així els puguen donar atenció i afecte als xiquets i xiquetes.

Moltes vegades, les famílies es preocupen per si als bebés els estan ensenyant les lletres, per exemple, però és també molt important que es preocupen per com han passat el dia. És molt important el concepte de salut relacional primerenca, perquè recupera la importància de la cura. En institucions com ara els orfenats, la millor educadora i cuidadora o cuidador és qui posa especial atenció, cura i amor en la relació amb les xiquetes i els xiquets orfes fins i tot durant el bany, el canvi de bolquer, etc. És a dir, la clau està a cuidar la qualitat de les relacions des dels zero anys i en totes les edats; recordem que **el que importa no és comprar els jocs o materials més cars, sinó posar el focus en la qualitat de les interaccions entre les persones**.

[Imatge: Freepik]